

Befolkningsprognose for Gribskov Kommune år 2017-2028

Befolkningsprognosen behandler tre scenarier for Gribskov Kommunes befolkningsudvikling i de kommende 12 år. Særligt vigtigt er budgetscenariet, som danner det demografiske grundlag for Gribskov Kommunes budget.

Indholdsfortegnelse

Resume	3
Maxscenariet – kraftig befolkningsvækst.....	3
Budgetscenariet – fortsat befolkningsvækst.....	3
Scenarie uden nye boliger - befolkningsfald	3
Indledning.....	4
Befolkningsprognoser og boliger.....	4
Hvorfor befolkningsprognoser?.....	4
Hvilken metode bygger befolkningsprognoser på?.....	4
Prognosernes præcision	5
Befolkningsprognosens tre scenarier	5
Figur 1: Befolkningsudviklingen i Gribskov Kommune 2017-2028.....	6
Maxscenariet – kraftig befolkningsvækst.....	7
Tabel 1: Maxscenariet - udvikling i aldersgrupper	7
Tabel 2: Maxscenariet – udviklingen i forskellige områder.....	7
Sammenfatning	8
Budgetscenariet – fortsat befolkningsvækst.....	8
Tabel 3: Budgetscenariet - udviklingen i aldersgrupper.....	8
Figur 2: Budgetscenariet – udvikling i antal ”forsørgere” pr. ”forsørgede”	9
Tabel 4: Budgetscenariet - udviklingen i forskellige områder	9
Sammenfatning	10
Scenarie uden nye boliger - befolkningsfald	10
Tabel 5: Scenarie uden nye boliger - udviklingen i aldersgrupper	10
Tabel 6: Scenarie uden nye boliger - udviklingen i forskellige områder	11
Sammenfatning	11
Tre spørgsmål til metoden	11
Hvor stor er usikkerheden omkring tallene?.....	11
Hvordan arbejdes der med andre forudsætninger end nye boliger?	11
Hvordan kan man forudsige indflytningen i nye boliger?	11

Resume

Befolkningsprognosen for Gribskov Kommune år 2017-2028 forudsiger i budgetscenariet en stigning til mere end 42.000 borgere omkring år 2020. Man kan forvente færre børn i skolealderen, men børnetallet på småbørnsområdet vil formentlig stige efter flere års fald. Derudover kan man forvente flere ældre, som det også har været forudsagt i tidligere års prognoser.

Der skitseres tre udviklinger i perioden frem til og med år 2028. Disse tre scenarier sammenfattet nedenfor.

Maxscenariet – kraftig befolkningsvækst

Maxscenariet viser effekten af et stort antal nye boliger, der indenfor 2-3 år ligger noget over det antal nye boliger, som Gribskov Kommune fik i årene før finanskrisen. Hvis der kommer så mange nye boliger, kan man forvente at den samlede befolkning vil stige kraftigt fra 41.212 borgere den 31. december 2016 til mere end 44.000 borgere i 2028. Hvis man ser nærmere på udviklingen i enkelte aldersgrupper, vil man kunne se, at dette scenarie i lighed med de to andre scenarier indeholder en forventning om, at den ældre del af befolkningen vil stige markant. Til gengæld vil faldet i antallet af børn i skolealderen og unge være mindre end i de andre scenarier.

Budgetscenariet – fortsat befolkningsvækst

Budgetscenariet illustrerer effekten af en mere afdæmpet boligudbygning i Gribskov Kommune, med en knap så kraftig stigning i antallet af nye boliger som i maxscenariet. Budgetscenariet viser en udvikling, hvor det samlede befolkningstal forventeligt vil stige frem til år 2028, hvor befolkningstallet kommer op på ca. 42.500 borgere. Forudsætningen for dette er en udbygningstakt med gennemsnit på ca. 100 boliger om året for perioden, hvilket er en gennemsnitlig udbygningshastighed, som det er muligt at opnå via større byudviklingsprojekter. Lykkes det vil man kunne opleve en pæn stigning i antallet af små børn og faldet i antallet af børn og unge vil blive mindre end i scenariet uden nye boliger.

Scenarie uden nye boliger - befolkningsfald

Dette scenarie viser udviklingen i befolkningen, såfremt der ikke opføres og indflyttes nye boliger de kommende 12 år. Det er meget usandsynligt, at der ikke opføres og indflyttes nye boliger, men scenariet kan bruges til illustrere betydningen af boligudbygningen. I dette scenarie vil den samlede befolkning i Gribskov Kommune falde til ca. 40.500 borgere i år 2028. Antallet af børn i skolealderen og unge falder mere end i de andre scenarier, og antallet af små børn mellem 0 og 5 år vil kun stige svagt.

Indledning

Befolkningsprognoser og boliger

Befolkningsprognosen tager sit udgangspunkt i kommunens boliger, dels den eksisterende boligmasse og dels de nye boliger, som forventes indflyttet i prognoseperioden.

For så vidt angår den eksisterende boligmasse analyseres udviklingen i det antal borgere, som kan forventes at være bosiddende i boligerne i de enkelte år i prognoseperioden, som et resultat af antallet af dødsfald, antallet af nyfødte, til- og fraflytning og ind- og udvandring (af landet).

For så vidt angår de nyopførte boliger analyseres der på tilflytningen til disse, i form af størrelsen af de husstande som tilflytter boligerne, og hvor de tilflytter fra. Udviklingen i befolkningen over årene i prognoseperioden kan således udtrykkes som:

Udtyndingen/fortætningen af borgere i det eksisterende byggeri

+

tilflytningen til nyt byggeri

Tidligere års befolkningsprognoser for Gribskov Kommune har vist, at skal opføres et betydeligt antal nye boliger, hvis kommunens befolkning skal vokse, men de sidste par år har også en særlig positiv flyttebalance og en relativ stor stigning i antallet af flygtninge bidraget til en relativ stor stigning i det samlede antal borgere. Antallet af nye boliger er dog fortsat en af de vigtigste forudsætninger, hvis man ønsker en stigning i befolkningstallet.

Jo længere man kigger frem i tiden, des større relativ usikkerhed vil der være, og jo mere lokalt man laver prognoser, des mere relativ usikkerhed vil der være ved tallene. Netop derfor arbejdes der i Gribskov Kommune med flere scenarier, som samlet beskriver denne usikkerhed.

Hvorfor befolkningsprognoser?

Befolkningsprognoser er et vigtigt instrument i kommunens økonomiske og fysiske planlægning.

Befolkningsprognoserne er vigtige i forbindelse med en løbende vurdering af behovet for at tilpasse størrelsen og den geografiske placering af kommunens institutionskapacitet. Dette gælder på en række vigtige serviceområder, hvor fx. skoler, daginstitutioner og ældreboliger, løbende skal tilpasses ændringer i befolkningens størrelse og sammensætning. Samtidig bruges prognoser til at beskrive de forventede konsekvenser for befolkningsudviklingen, når man sammensætter boligtyper og antal boliger i de større byudviklingsprojekter.

Befolkningsprognoserne spiller en vigtig rolle i forbindelse med kommunens budget. Budgetscenariet leverer således datagrundlag i forhold til arbejdet med de økonomiske konsekvenser af ændringer i antallet af borgere. Dermed tages der højde for udviklingen i efterspørgslen efter de serviceydelser, som kommunen stiller til rådighed borgerne samt udviklingen i kommunens forventede indtægtsgrundlag.

Hvilken metode bygger befolkningsprognoser på?

Befolkningsprognosen ”ser frem i tiden ved at se tilbage”, dvs. at der tages udgangspunkt i en analyse af den faktiske udvikling, man har set de senere år. Ud fra disse sammenhænge beregnes, hvad der sker med befolkningen, hvis der bliver flere/færre boliger i bestemte geografiske områder.

De historiske sammenhænge, der benyttes i prognoser er f.eks. statistikker, der belyser husstandsstørrelsen i nybyggede parcelhuse i kommunen eller statistikker om f.eks. til- og fraflytningsmønstre i forhold til den eksisterende boligmasse.

Jo færre ændringer der over tid er, i de historisk erfarede sammenhænge som prognosen tager udgangspunkt i, des bedre "rammer" prognosen de befolkningsmæssige udviklingstendenser, som på et senere tidspunkt kan konstateres. Hvert år tages forudsætningerne op til nærmere analyse, og der tages så vidt muligt højde for ændringer i borgernes adfærdsændringer.

Det samme forhold gælder for boligbyggeriet. Jo bedre den faktiske udbygning svarer overens med det forudsagte byggeri, som prognoserne tager udgangspunkt i, des bedre vil befolkningsprognosen alt andet lige ramme den faktiske udvikling.

Adfærdsændringer med hensyn til bosætning vil betyde at befolkningsprognoser ikke altid rammer den faktiske udvikling, så godt som det ville være ønskeligt af hensyn til den økonomiske og fysiske planlægning. Af samme grund arbejder Gribskov Kommune med flere scenarier for udviklingen de kommende 12 år. Adfærdsændringer kunne fx skyldes ændringer i jobmuligheder, uddannelse, megatrends som fx flytning fra land til by, den alder hvor man flytter i egen bolig, skilsmisse, og økonomiske konjunkturer, udviklingen i boligpriser osv.

Prognosernes præcision

Befolkningsprognoser giver et billede af den forventede udvikling på kort og langt sigt. Prognoser har altid en indbygget usikkerhed uanset, hvilken metode man benytter sig af. Generelt har Gribskov Kommune og Danmarks Statistik nogenlunde samme margen for fejlsløkhed.

De senere år har antallet af flygtninge været meget svingende, hvilket har givet en usikkerhed, som har været uundgåelig. Antallet af flygtninge er nu faldet kraftigt, men der holdes løbende øje med udviklingen i de kommende prognoser.

Jo længere frem man forsøger at forudsige udviklingen des mere vil man sandsynligvis ramme ved siden af den faktiske udvikling, og jo mere man laver nærstudier af bestemte lokalområder eller bestemte aldersgrupper des mere stiger usikkerheden i prognosen.

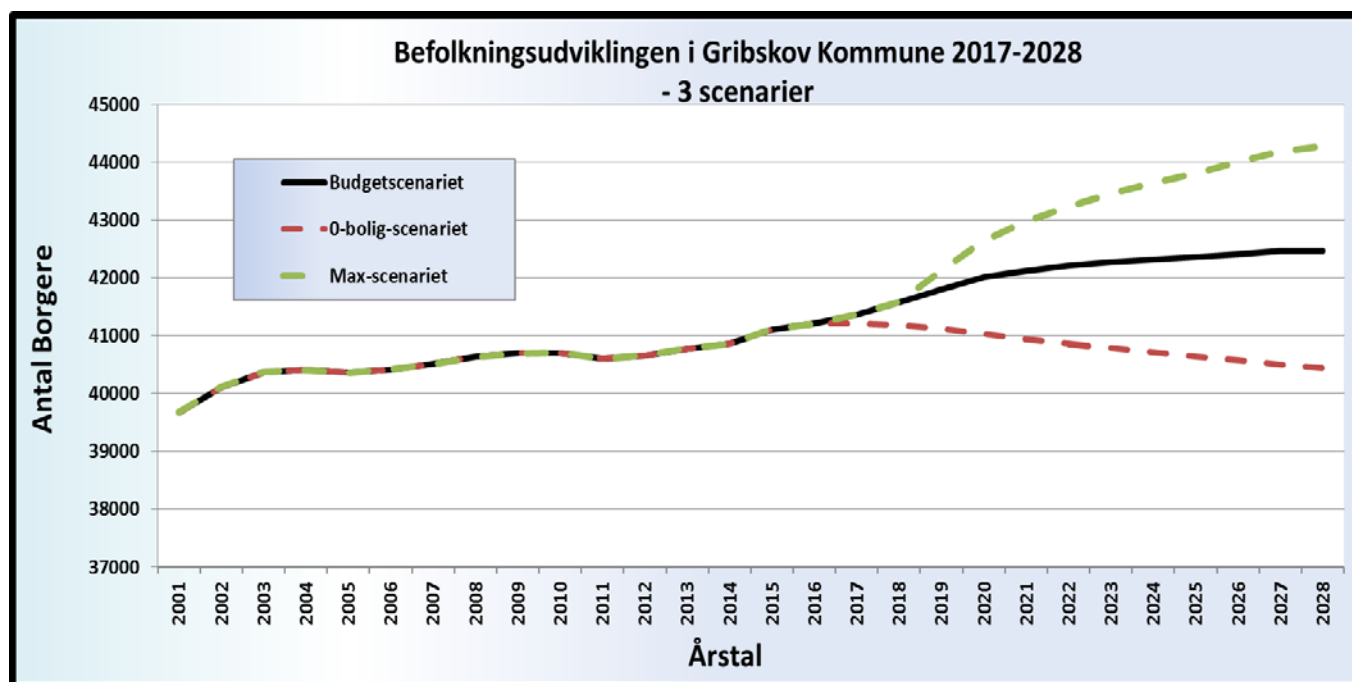
Der arbejdes løbende med at forbedre træfsikkerheden for Gribskov Kommunes prognosemodel. I perioden mellem de årlige prognoser arbejdes der således med en løbende opfølgning i forhold til at fange uventede udviklinger i forudsætningerne indenfor det første prognose-år.

Befolkningsprognosens tre scenarier

Befolkningsprognosen behandler tre hovedscenarier. Den faktiske udvikling vil med stor sandsynlighed placere sig mellem maxscenariet og scenariet, hvor der ikke opføres nye boliger de kommende 12 år. Jo mere det lykkes at opføre og få indflyttet nye boliger samt udfylde den eksisterende boligmasse, des nærmere vil man se den faktiske udvikling indfinde sig ved maxscenariets forholdsvis markante vækst i antallet af borgere. Scenariet uden nye boliger er medtaget for at man kan illustrere betydningen af boligudbygningen. Scenariet bliver særligt relevant at arbejde med, hvis man udarbejder analyser på lokalt niveau. I de enkelte skoledistrikter eller i en landsby kan det således have relativ stor betydning med få nye boliger.

Som ét blandt flere mulige mellemliggende scenarier placerer budgetscenariet sig mellem de to ydre scenarier. Nedenfor er de tre scenarier vist i figur 1 på kommunalt niveau.

Figur 1: Befolkningsudviklingen i Gribskov Kommune 2017-2028

Kilde: Demografix 2017

Figuren viser, at opførslen af nye boliger har stor betydning. Således vil en udbygning i maxscenariet - med mere end 2.000 nye boliger de næste 12 år - ifølge prognosen resultere i lidt mere end 44.000 borgere i Gribskov Kommune. Omvendt må man forvente en tilbagegang i befolkningen, så man i år 2028 vil være ca. 40.500 borgere i Gribskov Kommune, hvis der ikke opføres nogen nye boliger. Budgetscenariet placerer sig mellem disse to ydre scenarier, og har som forudsætning, at der opføres og indflyttes ca. 1.000 nye boliger de kommende 12 år.

De to ydre scenarier giver tilsammen et stort udfaldsrum, hvor der er en forskel på ca. 3.500 borgere på 12-årig sigt. Det store udfaldsrum kan gøre det vanskeligt, at træffe langsigtede beslutninger baseret på demografiske analyser, med mindre man udarbejder yderligere analyser, som passer til den sammenhæng, man ønsker at belyse. Dette kunne fx være i forbindelse med lokale analyser som grundlag for arbejdet med skoleområdet eller mulige scenarier for udviklingen i antallet af ældre borgere. Med andre ord vil man skulle arbejde forskelligt med demografiske analyser, alt efter sammenhæng. I det følgende gennemgås de tre scenarier nærmere.

Maxscenariet – kraftig befolkningsvækst

Gribskov Kommune vil kunne opleve en kraftig befolkningsstigning de kommende 12 år. Lykkes det at få opført og indflyttet ca. 2.000 nye boliger, vil det tydeligt kunne aflæses i den overordnede befolkningsudvikling samt i befolkningsudviklingen for de forskellige aldersgrupper. Tabel 1 viser udviklingen i nogle af de mest interessante aldersgrupper for maxscenariet.

Tabel 1: Maxscenariet - udvikling i aldersgrupper

Max-scenariet	Absolutte tal						Indekseret (2016=100)					
	Alder/år	2001	2016	2017	2020	2026	2028	2001	2016	2017	2020	2026
0-5	2.880	1.953	1.959	2.156	2.458	2.473	147	100	100	110	126	127
6-16	5.721	5.540	5.453	5.272	5.182	5.251	103	100	98	95	94	95
17-29	4.293	4.510	4.529	4.645	4.376	4.295	95	100	100	103	97	95
30-59	18.526	15.888	15.816	16.094	15.977	15.892	117	100	100	101	101	100
60-64	2.579	2.883	2.902	3.151	3.665	3.681	89	100	101	109	127	128
65-79	4.344	8.496	8.638	8.855	8.592	8.635	51	100	102	104	101	102
80-84	738	1.078	1.195	1.430	2.273	2.330	68	100	111	133	211	216
85+	593	864	875	1.039	1.476	1.725	69	100	101	120	171	200
Total	39.674	41.212	41.367	42.642	44.000	44.282	96	100	100	103	107	107

Kilde: Demografix, 2017

Som det kan ses i tabel 1, er det ikke i alle aldersgrupper, man vil opleve en stigning i antallet af borgere, selvom der opføres mange nye boliger. Man vil således stadig opleve et fald i antallet af 6-16 årige. Antallet af ældre borgere vil fortsat stige kraftigt. Som tabellen viser, vil man kunne forvente en relativ kraftig stigning i antallet af små børn mellem 0-5 år fra omkring 2.000 børn i dag til omkring 2.500 om 12 år. Det kan også fremhæves, at der i maxscenariet sker en stabilisering af antallet af de 30-60 årige.

Hvis man ser nærmere på forskellige områder i Gribskov Kommune i tabel 2, kan man se, at befolkningsudviklingen ikke kan forventes at følge de samme mønstre i alle geografiske områder. Således vil man kunne forvente en befolkningsstigning i de tre store byer (kommunecentrene), mens man i de mindre byer (lokalcentre) samt sommerhusområderne kan forvente et relativt uændret befolkningstal. I landområderne og i de mindste byer (landsbyerne) vil man samlet formentlig se et lille fald i antal borgere de kommende 12 år, men der kan være store forskelle, hvor nogle små byer får flere borgere mens andre får færre.

Tabel 2: Maxscenariet – udviklingen i forskellige områder

MaxScenariet	Absolutte tal						Indekseret (2016=100)					
	Område/år	2001	2016	2017	2020	2026	2028	2001	2016	2017	2020	2026
Ukendt adresse	127	102	105	110	110	109	125	100	103	108	107	107
Kommunecenter	15.650	17.762	17.908	19.164	20.844	21.233	88	100	101	108	117	120
Landområde	5.079	4.967	4.995	5.006	4.944	4.918	102	100	101	101	100	99
Landsby	3.622	3.694	3.723	3.721	3.616	3.584	98	100	101	101	98	97
Lokalcenter	8.683	8.833	8.823	8.915	8.845	8.829	98	100	100	101	100	100
Sommerhusområde	6.513	5.854	5.813	5.726	5.642	5.609	111	100	99	98	96	96
Total	39.674	41.212	41.367	42.642	44.000	44.282	96	100	100	103	107	107

Kilde: Demografix, 2017

Sammenfatning

Maxscenariet viser en kraftig befolkningsstigning, som dog ikke gælder alle aldersgrupper og alle geografiske områder. Befolkningsvæksten kan kun forventes at indtræffe i det viste omfang, hvis en massiv boligudbygning gennemføres. Maxscenariet bygger således på en forholdsvis optimistisk antagelse om, at der allerede fra år 2019 bygges flere boliger end i årene op til finanskrisen.

Budgetscenariet – fortsat befolkningsvækst

Gribskov Kommunes budget udarbejdes bl.a. på baggrund af det talmateriale, som dannes i forbindelse med befolkningsprognosen. Derfor er der udarbejdet et særligt budgetscenarie. Dette scenarie falder indenfor de to ydre scenarier for befolkningsudviklingen i Gribskov Kommune de kommende 12 år.

Budgetscenariet er dannet ud fra en boligprognose, hvor administrationen skønner, hvor nye boliger vil blive bygget de kommende 12 år. På kommunalt niveau er der således indlagt en forventning om, at der bliver indflyttet ca. 100 boliger i snit om året frem til 2028. Der er indlagt flest boliger i den første del af perioden.

Boligprognosen er det ”bedste bud” på et niveau for udbygningstaksten i Gribskov Kommune. Budgetscenariet indeholder - ligesom de to andre scenarier - en usikkerhed som stiger, jo længere frem i prognoseperioden man fokuserer. Usikkerheden bør behandles i relation til det emne, man arbejder med. Når usikkerheden skal beskrives er det relevant at sammenligne med de to andre hovedscenarier beskrevet i dette notat.

Nedenfor vises de væsentligste tendenser i forhold til aldersfordelingen i budgetscenariet i tabel 3.

Tabel 3: Budgetscenariet - udviklingen i aldersgrupper

Budgetscenariet	Absolutte tal						Indekseret (2016=100)					
	Alder/år	2001	2016	2017	2020	2026	2028	2001	2016	2017	2020	2026
0-5	2.880	1.953	1.959	2.090	2.303	2.310	147	100	100	107	118	118
6-16	5.721	5.540	5.453	5.190	4.931	4.953	103	100	98	94	89	89
17-29	4.293	4.510	4.529	4.517	4.175	4.082	95	100	100	100	93	91
30-59	18.526	15.888	15.816	15.837	15.284	15.104	117	100	100	100	96	95
60-64	2.579	2.883	2.902	3.121	3.583	3.585	89	100	101	108	124	124
65-79	4.344	8.496	8.638	8.804	8.429	8.435	51	100	102	104	99	99
80-84	738	1.078	1.195	1.424	2.252	2.304	68	100	111	132	209	214
85+	593	864	875	1.033	1.459	1.703	69	100	101	120	169	197
Total	39.674	41.212	41.367	42.017	42.415	42.475	96	100	100	102	103	103

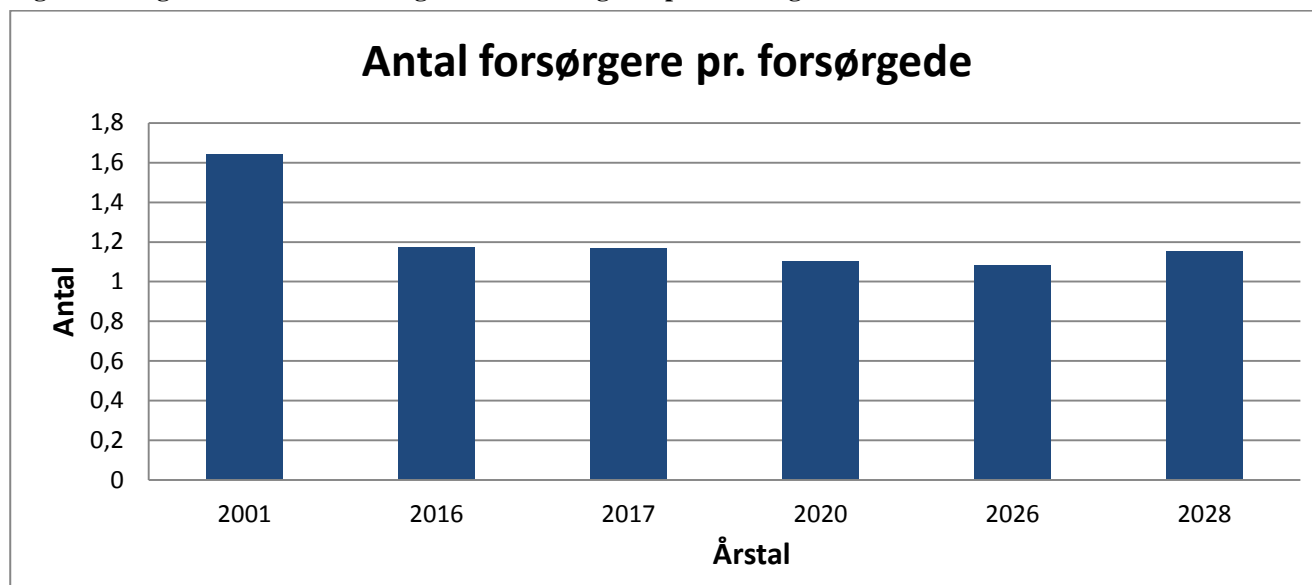
Kilde: Demografix, 2017

I forhold til maxscenariet ser man i budgetscenariet nogenlunde de samme tendenser. De færre nye boliger i dette scenarie vil dog kunne mærkes på længere sigt i forhold til fx børn i skolealderen, hvor der i dette scenarie kan ses et større fald end i maxscenariet. I forhold til stigningen i antallet af ældre ser man næsten den samme udvikling i antallet af ældre. Dette skyldes, at scenarierne viser forskellige udviklinger i antallet af nye boliger, som traditionelt ikke tiltrækker ældre fra andre kommuner. Derfor er antallet af ældre på samme niveau i de tre scenarier.

De senere år har Gribskov Kommune oplevet en relativ kraftig stigning i ældre tilflyttere til sommerhusområderne. Denne tendens forventes at fortsætte de kommende år. Det er usikkert, om de ældre tilflyttere vælger, at blive boende i sommerhusområderne, hvis man får brug for pleje og de services, som findes i byerne. Derfor er der tale om en særlig gruppe af tilflyttere, og deres flyttemønstre de kommende år vil blive analyseret, så den nye viden kan blive indarbejdet i prognoserne fremefter.

Aldersgrupperne kan opdeles på en måde, så man kan få en fornemmelse af forholdet mellem antallet af ikke-beskæftigede og beskæftigede. Nedenfor skitserer Figur 2, hvordan dette forhold vil udvikle sig, hvis den faktiske udvikling følger budgetscenariet. Figuren viser antallet af 20-65 årige ("forsørgere") i forhold til de resterende aldersgrupper ("forsørgede"). Fremstillingen kan med rette kritiseres for ikke at tage højde for en række aspekter, der nuancerer billedet. Figuren er dog medtaget, da den giver et overbliksbillede på den udfordring Gribskov Kommune vil skulle håndtere de næste mange år, og som i øvrigt er en udfordring for Danmark som helhed. Andelen af borgere på 20-65 år er således blevet markant mindre end for nogle år siden. Faldet fra 2001 til 2016 viser således, at mange borgere nu er gået på pension, og inden for nogle år må man regne med større udgifter til ældreområdet.

Figur 2: Budgetscenariet – udvikling i antal "forsørgere" pr. "forsørgede"

Kilde: Demografix, 2017

I budgetscenariet tager befolkningsudviklingen en anden form end man kunne se i maxscenariet. Nedenfor i tabel 4 kan man se, at befolkningsstigningen i kommuncentrene vil være mindre end i maxscenariet, mens antallet af borgere i lokalcentrene også i dette scenarie vil være næsten uændret. Dette skyldes, at de fleste nye boliger de kommende 12 år forventes at komme i de større byer/kommuncentre. Når man reducerer det forventede antal nye boliger de kommende år, vil det betyde mest for de tre større byer – Helsingør, Græsted og Gilleleje.

Tabel 4: Budgetscenariet - udviklingen i forskellige områder

Budgetscenariet	Absolutte tal						Indekseret (2016=100)					
	2001	2016	2017	2020	2026	2028	2001	2016	2017	2020	2026	2028
Område/år												
Ukendt adresse	127	102	105	110	110	110	125	100	103	108	108	107
Kommuncenter	15.650	17.762	17.908	18.582	19.330	19.514	88	100	101	105	109	110
Landområde	5.079	4.967	4.995	5.021	4.965	4.936	102	100	101	101	100	99
Landsby	3.622	3.694	3.723	3.734	3.635	3.602	98	100	101	101	98	98
Lokalcenter	8.683	8.833	8.823	8.835	8.720	8.694	98	100	100	100	99	98
Sommerhusområde	6.513	5.854	5.813	5.735	5.654	5.619	111	100	99	98	97	96
Total	39.674	41.212	41.367	42.017	42.415	42.475	96	100	100	102	103	103

Kilde: Demografix, 2017

Sammenfatning

Budgetscenariet viser, at antallet af nye boliger har stor betydning, hvis man ønsker at opnå vækst i den yngre del af befolkningen. Budgetscenariet hviler på en indbygget forventning om ca. 100 boliger i snit om året de kommende 12 år. Dette antal nye boliger vil medføre en stigning i det samlede indbyggertal – dog ikke for alle aldersgrupper. Således kan man forvente færre børn og unge i skolealderen. På sigt kan man forvente en pæn stigning i antallet af helt små børn - dog ikke på samme niveau som i maxscenariet. Gruppen af borgere over 80 år vil stige kraftigt, som det også har været forudsagt i tidligere års prognoser.

Scenarie uden nye boliger - befolkningsfald

Scenariet uden nye boliger viser, at antallet af borgere i Gribskov Kommune med stor sandsynlighed vil falde, såfremt der ikke opføres nye boliger de kommende år. Hvor stort faldet vil blive, vil være afhængigt af udviklingen i de andre forudsætninger, som fx antallet af nyfødte eller flyttebalancen. Scenariet er usandsynligt, da man næppe vil opleve, at boligudbygningen går helt i stå. Således er der også de senere år indflyttet nye boliger på trods af, at flere af de store byudviklingsprojekter har ligget stille i noget tid.

Dette tredje scenarie er medtaget af to årsager. For det første illustreres betydningen af en fortsat udbygning med nye boliger. For det andet fungerer scenariet som et "minimum"-scenarie, der kan bruges i sektoranalyser eller lokale analyser, hvor enkelte byudviklingsprojekter kan have stor betydning for udviklingen. I tabel 5 nedenfor vises de væsentligste tendenser i forhold til aldersfordelingen i dette scenarie.

Tabel 5: Scenarie uden nye boliger - udviklingen i aldersgrupper

0-boliger Alder/år	Absolutte tal						Indekseret (2016=100)					
	2001	2016	2017	2020	2026	2028	2001	2016	2017	2020	2026	2028
0-5	2.880	1.953	1.942	1.985	2.134	2.138	147	100	99	102	109	109
6-16	5.721	5.540	5.433	5.058	4.634	4.613	103	100	98	91	84	83
17-29	4.293	4.510	4.492	4.338	3.954	3.852	95	100	100	96	88	85
30-59	18.526	15.888	15.752	15.425	14.481	14.220	117	100	99	97	91	90
60-64	2.579	2.883	2.895	3.072	3.483	3.472	89	100	100	107	121	120
65-79	4.344	8.496	8.626	8.718	8.224	8.193	51	100	102	103	97	96
80-84	738	1.078	1.194	1.414	2.225	2.270	68	100	111	131	206	211
85+	593	864	874	1.024	1.437	1.676	69	100	101	119	166	194
Total	39.674	41.212	41.208	41.034	40.572	40.435	96	100	100	100	98	98

Kilde: Demografix, 2017

Som man kan se i tabel 5, vil antallet af børn og unge forventeligt falde kraftigt, hvis der ikke opføres nye boliger de kommende 12 år. Dog kan man se, at faldet på småbørnsområdet vil stoppe, og at man kan forvente en lille stigning på sigt. Da alle tre scenarier således viser en stigning i antallet af små børn, er det relativt sikkert at faldet i antallet af små børn nu er stoppet for kommunen som helhed. Det er sandsynligt, at antallet af små børn stiger, men det er usikkert, hvor stor stigningen bliver. Man vil derudover kunne opleve lokale områder, hvor faldet vil fortsætte. Antallet af børn i skolealderen vil på langt sigt også stabilisere sig på et lavere niveau, men faldet vil være relativt kraftigt de første 12 år i dette scenarie. Antallet af ældre borgere vil stige, som det ligeledes er tilfældet i de to andre scenarier.

Hvis man ser nærmere på udviklingen i de enkelte geografiske områder af Gribskov Kommune, kan man se, at en manglende boligudbygning først og fremmest vil have betydning i de større byer, hvor de store byudviklingsområder er placeret. Næsten alle områder vil kunne forvente en lille tilbagegang i antallet af borgere i dette scenarie, hvilket fremgår af tabel 6. Undtagelsen i dette scenarie er landområderne, hvor antallet af borgere vil forblive på samme niveau.

Tabel 6: Scenarie uden nye boliger - udviklingen i forskellige områder

0-boliger	Absolutte tal						Indekseret (2016=100)					
	2001	2016	2017	2020	2026	2028	2001	2016	2017	2020	2026	2028
Område/år												
Ukendt adresse	127	102	106	111	111	111	125	100	103	109	109	108
Kommunecenter	15.650	17.762	17.766	17.687	17.575	17.568	88	100	100	100	99	99
Landområde	5.079	4.967	4.999	5.040	4.986	4.954	102	100	101	101	100	100
Landsby	3.622	3.694	3.726	3.750	3.654	3.619	98	100	101	102	99	98
Lokalcenter	8.683	8.833	8.795	8.694	8.567	8.539	98	100	100	98	97	97
Sommerhusområde	6.513	5.854	5.816	5.752	5.679	5.643	111	100	99	98	97	96
Total	39.674	41.212	41.208	41.034	40.572	40.435	96	100	100	100	98	98

Kilde: Demografix, 2017

Sammenfatning

Når scenariet uden nye boliger sammenlignes med de andre scenarier kan man se, at befolkningsudviklingen i Gribskov Kommune vil være meget påvirket af antallet af nye boliger. Antallet af børn og unge samt borgere på 30-60 år vil i dette scenarie falde relativt kraftigt, mens antallet af ældre borgere fortsat vil vokse. I lighed med de andre scenarier viser dette scenarie, at faldet i antallet af små børn ser ud til at være stoppet, og selv i dette negative scenarie forventes en mindre stigning for aldersgruppen 0 til 5 år.

Tre spørgsmål til metoden

Hvor stor er usikkerheden omkring tallene?

Befolkningsprognoser hviler som beskrevet på mange interagerende forudsætninger, hvilket naturligt giver en usikkerhed i prognoserne. Dette kan formuleres kort: jo længere man kigger fremad – des mere relativ usikkerhed, og jo mere detaljeret man analyserer – des mere relativ usikkerhed vil der være. Fx vil forudsigelserne af alle børn under 16 år i Gribskov Kommune alt andet lige have en mindre relativ (procentuel) afvigelse fra den faktiske udvikling, end antallet af fx. 6-8 årige. Netop pga. denne uundgåelige usikkerhed arbejdes der i denne rapport med flere forskellige scenarier, så man kan se, hvordan man kan påvirke forudsætningerne i en ønsket retning.

Hvordan arbejdes der med andre forudsætninger end nye boliger?

Hvert år når befolkningsprognosen udarbejdes analyseres forudsigelser fra den foregående prognose. Hvis det ser ud til, at der skydes *systematisk* ved siden af den faktiske udvikling, undersøges mulighederne for at justere på nogle af de ”knapper”, der kan skrues på. De sidste år har man fx kunnet se anderledes flyttemønstre end under højkonjunktoren i 00'erne, hvilket har medført, at de senere års flyttemønstre bruges som forudsætning. På denne måde arbejder vi også med andre forudsætninger end boliger.

Hvordan kan man forudsige indflytningen i nye boliger?

Vi ved ikke præcist, hvor mange borgere og hvilken aldersgruppe, der vil flytte ind i nye boliger eller for så vidt i den eksisterende boligmasse, hvor beboerne også flytter fra og nye beboere kommer til. I lighed med de andre forudsætninger, må vi derfor forsøge at give et bud på antallet og typen af boliger de kommende 12 år. Dette gøres ud fra kommuneplanen og administrationens estimater omkring antallet og typer af boliger, som man kan forvente i et givent område. I sidste ende er det politikerne, der giver rammer for boligudbygningen via lokalplaner, og derfor justeres vores forudsigelser løbende.

I forhold til at vurdere indflytningen i de nye boliger arbejder vi med de såkaldte ”indflytnings-profiler”. I de huse vi planlægger for, har vi således beregninger, som viser hvordan forskellige boligtyper har været indflyttet siden år 2001. Disse beregninger giver os en fordeling af tilflyttere, som vi forfiner i forhold til kommende nye boliger. Fx har vi tilføjet en ekstra kategori af huse - ”store rækkehuse” - da vi har kunnet konstatere, at nye rækkehuse de senere år er vokset i størrelse, og derfor er blevet mere attraktive for børnefamilier. Dette ville vi ikke ”fange”, hvis vi havde beholdt den gamle indflytnings-profil for rækkehuse.